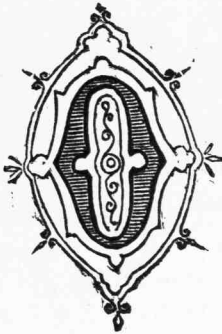

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙ ΜΕΣΣΑΙΩΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

ΠΟΙΝΑΙ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΙΜΟΠΟΤΩΝ

ἀναδιφῶν τοὺς νόμους, οἵτινες διεῖπον τὸ Βυζαντικὸν κράτος, συχνάκις ἐκπλήσεται ἀνευρίσκων διατάξεις ἐκδοθείσας πρὸς τὸν σκοπὸν καταστολῆς πράξεων, αἱ ὁποῖαι εἰς μεταγενεστέρους χρόνους οὐδὲν τὸ ἐπιλήψιμον ἠδύνατο νὰ περιλαμβάνωσι· τοῦτο δὲ συμβαίνει πολλάκις εἰς τὰς περιστάσεις ἐκείνας ἰδίως, καθ' ἃς ἡ ἐκκλησία παρέσυρε τοὺς νομοθέτας τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἐν τῇ ψηφίσει τῶν Νόμων. Ἐν τῷ ποινικῷ δικαίῳ τῶν βυζαντινῶν εὐρίσκομεν αὐστηρὰς ποινὰς κατὰ τῶν ἀνθρώπων παρ' οἷς ἠδύνατο νὰ ἐγερθῇ ἡ ἐπιθυμία νὰ πῖωσιν αἷμα ζώου, οἷον προβάτου ἢ νὰ παρασκευάσωσι φαγητὸν ἐξ αἵματος. Τοιαύτην ἀπέχθειαν οἱ βυζαντινοὶ νομοθέται ἠσθάνοντο πρὸς τοὺς τοιοῦτους αἰμοδόρους, ὥστε βαρυτάτας ποινὰς ἠπέιλησαν κατ' αὐτῶν. Κατὰ Λέοντα τὸν σοφόν, ὅστις εἰδικὴν νεαράν ἐξέδωκε πρὸς τοῦτο, οὐ μόνον οἱ αἰμοπόται ἀλλὰ καὶ οἱ πωλοῦντες ἢ παρασκευάζοντες τοιαῦτα βρώματα ἐτιμωροῦντο· ὅσοι «οἱ μὲν κέρδους ἕνεκα οἱ δὲ τὸ γαστρίμαργον θεραπεύοντες καταφρονοῦσι μὲν τοῦ παραγγέλλματος, βρῶμα δὲ ποιοῦνται τὸ ἀπηγορευμένον εἰς βρῶσιν αἷμα· ἀνήνεκται γὰρ ταῖς ἀκοαῖς ἡμῶν, (γράφει ὁ Λέων), ὅτι περ ὡς χιτῶσι τοῖς ἐντέροις τοῦτο διαλαμβάνοντες, καθάπερ τί τῶν συνήθων βρωμάτων διδῶσι τῇ γαστρί.» — Τὸ τοιοῦτον ἄγος θέλων νὰ ἀποτρέψῃ ὁ σοφὸς Λέων διέταξεν ὅτι ὁ φωραθεὶς παραβάτης καὶ ὁ τὸ αἷμα βρῶμα ποιούμενος, «κἄν τε πιπράσκων κἄν τε ὠνούμενος εἴη», ὑποβληθήσεται εἰς δήμευσιν τῆς περιουσίας του, καὶ «μετὰ τὸ εἰς τὸ σῶμα πικρῶς αἰκισθῆναι καὶ ἐν χρῶ κουρεῖξ ἀτιμασθῆναι φυγῇ τῆς πατρίδος ἀίδιῳ ζημιωθήσεται», Μαστίγωσις λοιπὸν, κουρεῖα ἀτιμωτική, δήμευσις περιουσίας καὶ ἐξορία· οἷα αὐστηρότης διότι τις κατέλαμβάνετο ὑπὸ τῆς ὀρέξεως νὰ δοκιμάσῃ τὴν γεῦσιν ἐνὸς ἀλλαντος ἐξ αἵματος ζώου! τοῦτο ὁμως δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ὅταν ἀναζητηθῇ ἡ πηγὴ ἐξ ἧς προῆλθε. Ἡ βυζαντινὴ ἐκκλησία ἐνίοτε στενωῶς ἐρμηνεύουσα τὰς ἀρχὰς τῶν Γραφῶν, προέβαιεν εἰς κανόνας καὶ δόγματα

ἐκτάκτου αὐστηρότητος. Τὸ Μωσαϊκὸν δίκαιον (Γενέσ. ΙΧ. 4) διέτασ-
 σεν ἀκρέας ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε), ἐν δὲ ταῖς πράξεσι τῶν
 Ἀποστόλων ὠρίζετο ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος πνικτοῦ.
 Ὁ συντάκτης τῶν ἀποστολικῶν κανόνων ἔχων ὑπ' ὄψει τὰς ἐντολάς
 ταύτας συνέγραψε τὸν 63 κανόνα, ἡ δ' ἐν Τρούλλῳ Σύνοδος διὰ τοῦ
 67 κανόνος γενικὴν διάταξιν περιέλαβε ἀπειλοῦσαν καθαιρέσιν τοῖς
 κληρικοῖς καὶ ἀφορισμὸν τοῖς λαϊκοῖς τοῖς τολμῶσιν αἷμα ζώου ἐσθίειν».
 Φαίνεται ὅμως ὅτι αἱ παρακλεῦσεις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου δὲν
 ἔπεισαν τοὺς αἰμοπότας νὰ μεταβάλωσι σκέψεις, καὶ ἠναγκάσθη ὁ
 Λέων νὰ κανονίσῃ τὰς ἀνωτέρω μνησθείσας δρακοντεῖους ποινὰς, αἵ-
 τινες σήμερον ἀδικαιολόγητοι καὶ μωραὶ ἠδύναντο νὰ θεωρηθῶσι. Πῶς
 μεταβάλλονται οἱ καιροὶ καὶ τὰ ἔθη!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΜΝΗΜΑ ΤΟΥ ΣΑΡΔΑΝΑΠΑΛΟΥ

(παράφρασις Διοδώρου)

Ἐέρεις ὅτι θ' ἀπεθάνης!
 Τὸ λοιπὸν ὅσο μπορεῖς
 Τῇ ζωῇ σου νὰ χαρῆς.

Τίποτε 'στὸ νοῦ μὴ βάνης,
 Ἐρωτας, φαγεῖ καὶ πιεῖ
 Νὰ 'νε ἡ μόνη σου εὐχὴ.

Ὅταν σβύσῃ ἡ ματιάσου,
 Διάφορο μὴν καρτερῆς·
 Δὲ ματάχεις νὰ χαρῆς.

Κύττα ἐμένα καὶ στοχάσου
 Παντοῦ ἤμουν ξακουστός,
 Ἄλλὰ τώρα... κορνιαχτός.

Μόνον τὴν καλὴν ζωὴ μου
 Ἔχω κέρδος, ζωντανοί,
 Τὸ λοιπὸν παντοσινὴ

Σᾶς ἀφῆνω συμβουλή μου,
 Ἐρωτας, φαγιὰ, βιολιὰ
 Νὰ 'νε ἡ μόνη σας δουλειά.

Δ. Μ. ΣΑΡΡΟΣ